

7/18 Kasım 1987

2. bant

-Ekim devrimi kutlamaları özel programı

-Kürtçe program

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

(marş)

Y ✓ -Petrograd. 187 Yıllardan 1917. Kasım ayının 7. günü. Akşamın karanlığı şehrin üzerine çökmüş. Oysa birkaç saat sonra koskoca bir çağ ve bütün dünyayı aydınlatacak bir güneş doğacak. Geçici hükümetin bulunduğu Kışlık saray kuşatılmış durumda. Silahlar elde. Bekleniyor. Yaklaşan devrimin heyecanı giderek herkesi sarıyor.

S + -Daha ne kadar bekleyeceğiz?

L X -Az önce Kışlık saraya teslim olmaları için yeni bir ultimatom gönderilmiş. Kabul etmezlerse hücumu geçeceğiz.

Y ✓ -Önce Avrora'dan ateş açılacak. Neva nehri tarafından denizciler saldırıya geçecekler. Kızıl birlikler ise diğer taraftan çıkartma yaparak sarayı düşürecekler.

S + -Saraya gönderdiğimiz ikinci delegasyon da bir sonuç alamadı.

L X -Lenin'den Kışlık sarayın bir an önce alınması için emir geldi.

Y ✓ -Saatlerdir bekliyoruz. Teslim olmuyorlar. Öyleyse kansız devirme planımızdan vazgeçmek zorundayız. Hücumu geçme zamanı geldi.

(Silah sesleri)

L X -Petropavlovsk kalesinden ateş açıldı.

Y ✓ -Bütün siper ve barikatlardan silah sesleri yükseliyor.

(Top sesi - patlama)

S + -Bu gürültü... Avrora bu.

L X -Beklediğimiz an geldi yoldaşlar. Kışlık sarayı düşürme zamanı geldi. İleri.

("Hurra" sesleri) (marş)

Y ✓ -Saray düştü. Kızıl birliklerimiz hükümet kuvvetlerinin zayıf direnişini çabucak kırdı.

S + -Geçici hükümetin kaldığı odayı bulun.

L X -İşte şu oda olsa gerek. Kapıdaki nöbetçiye bakın, yüzü kireç gibi olmuş.

Y ✓ -Burada hükümet var, giremezsiniz.

S + -Burada da devrim var. Açın kapıyı yoldaşlar.

L X -İşte sayın hükümet üyelerimiz.

S + -Nasıl da şaşkın bakıyorlar hepsi.

Y ✓ -Sarayı ele geçirdiniz. Ya bundan sonra ne yapacaksınız? Aydınlar olmadan ülkeyi nasıl yöneteceksiniz? Sanayinizi nasıl kuracaksınız?

S + -Sen hiç merak etme. Sizi devirmeyi becerdik, ülkeyi yönetmesini de

beceririz.

(marş)

S +

-Böylece o tarihsel gün geldi.Artık insanlık yeni bir çağ yaşıyor. Kapitalizmden sosyalizme ve komünizme geçiş çağını.Eski takıme göre 25 Ekim,yeni takıme göre 7 Kasım.Bu tarih belki de insanlık tarihinde yaşanan en coşkulu gündür.

L X

-Petrograd Sovyetinin toplantısı başlıyor.Lenin her türlü tehlikeyi göze alarak toplantıya geldi.Toplantıya katılanlar Lenin'i görünce sevgi gösterilerine başladı.

(Güçlü / alkış)

Y ✓

-Lenin konuşuyor.Salonda çıt çıkmıyor.Kazanılan zafer üzerine büyük sözler söylemiyor Lenin.Şimdi gündeme gelen görevlerden söz ediyor. Sosyalist devrimi ilan ediyor Lenin.İşçi ve köylülerin tarihteki ilk ~~erkinlik~~ iktidarını.Sovyet iktidarını.

~~Lenin'in sesi.~~

(Lenin'in sesi.)

Barış

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA MERKEZİ

(marş)

-Petrograd. 22 Yıllardan 1917. Kasım ayının 7. günü. Akşamın karanlığı şehrin üzerine çökmüş. Oysa birkaç saat sonra koskoca bir çağ ve bütün dünyayı aydınlatacak bir güneş doğacak. Geçici hükümetin bulunduğu Kışlık saray kuşatılmış durumda. Silahlar elde. Bekleniyor. Yaklaşan devrimin heyecanı giderek herkesi sarıyor.

-Daha ne kadar bekleyeceğiz?

-Az önce Kışlık saraya teslim olmaları için yeni bir ultimatom gönderilmiş. Kabul etmeslerse hücumla geçeceğiz.

-Önce Avrora'dan ateş açılacak. Neva nehri tarafındaki denizciler saldırıya geçecekler. Kızıl birlikler ise diğer taraftan çıkartma yaparak sarayı düşürecekler.

-Saraya gönderdiğimiz ikinci delegasyon da bir sonuç alamadı.

-Lenin'den Kışlık sarayın bir an önce alınması için emir geldi.

-Saatlerdir bekliyoruz. Teslim olmuyorlar. Öyleyse kâhsız devirme planımızda vazgeçmek zorundayız. Hücumla geçme zamanı geldi.

(Silah sesleri)

-Petröpaşlovsk kalesinden ateş açıldı.

-Bütün siper ve barikatlardan silah sesleri yükseliyor.

(Top sesi - patlama)

-Bu gürültü...Avrora bu.

-Beklediğimiz an geldi yoldaşlar. Kışlık sarayı düşürme zamanı geldi.

(“Hurra” sesleri) (Marş)

-Saray düştü. Kızıl birliklerimiz hükümet kuvvetlerinin zayıf direnişini çabucak kırdı.

-Geçici hükümetin kaldığı odayı bulun.

-İşte şu oda olsa gerek. Kapıdaki nöbetçiye bakın, yüzü kireç gibi olmuş.

-Burada hükümet var, giremezsiniz.

-Burada da devrim var. Açın kapıyı yoldaşlar.

-İşte sayın hükümet üyelerimiz.

-Nasıl da şaşkın bakıyorlar hepsi.

-Sarayı ele geçirdiniz. Ya bundan sonra ne yapacaksınız? Aydınlar olmadan ülkeyi nasıl yöneteceksiniz? Sanayinizi nasıl kuracaksınız?

-Sen hiç merak etme. Sizi devirmeyi becerdik, ülkeyi yönetmesini de

beceririz.

(marş)

S + -Böylece o tarihsel gün geldi.Artık insanlık yeni bir çağ yaşıyor. Kapitalizmden sosyalizme ve komünizme geçiş çağını.Eski ^{kyne} tarife göre 25 Ekim,yeni ^{kyne} tarife göre 7 Kasım.Bu tarih belki de insanlık tarihinde yaşanan en coşkulu gündür.

L X -Petrograd Sovyetinin toplantısı başlıyor.Lenin her türlü tehlikeyi göze alarak toplantıya geldi.Toplantıya katılanlar Lenin'i görünce sevgi gösterilerine başladı.

(Güven / alkış)

Y ✓ -Lenin konuşuyor.Salonda çığ çıkmıyor.Kazanılan zafer üzerine büyük sözler söylemiyor Lenin.Şimdi gündeme gelen görevlerden söz ediyor.Sosyalist devrimi ilan ediyor Lenin.İşçi ve köylülerin tarihteki ilk ~~ekonomik~~ iktidarını.Sovyet iktidarını.

(Lenin'in sesi.)

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA YAKETİ

(Lenin)

D.d., az önce duyduğunuz ses Vladimir İliç Lenin'in sesidir. Lenin'in sesinin kaydedildiği yegane ~~pat~~ plaktan seçtiğimiz bu konuşma 1919 Martında yapılmış. Konuşma ~~başlığı~~ "Sovyet iktidarı ne demektir?" başlığını taşıyor. Dilerseniz Lenin'in sesini bir kez daha dinleyelim.

(Lenin)

■ Lenin şöyle diyordu konuşmasında: "Sovyet kelimesi dünyanın her yerinde anlaşılan, yaygın ve sevilen bir söz haline geldi. Sovyet iktidarı bir mucize değildir. Geçmişin tüm yaralarını bir anda iyileştiremez. Ama bu yolda olanak sağlar. Sosyalizme geçme yolunda, devletin, ekonomiyi ve üretimin emekçilerin ellerine bırakılması için olanak sağlar. Sovyet iktidarı yığınların sosyalizme ulaşma yolunda buldukları bir yoldur. Emekçi yığınların yaratıcılığına dayandığı için bu yol doğru bir yoldur, zafer yoludur."

(Müzik)

D.d.,V.İ.Lenin, Ekim devriminin dördüncü yıldönümünde, devrimin tarihsel önemi ve ondan çıkan dersler üzerine genel bir değerlendirme yapmıştı.Bu değerlendirme günümüzde tartışılan pek çok konuya ışık tutabilecek bir niteliktedir. ^(Simdi) "Ekim devriminin dördüncü yıldönümü üzerine" başlıklı bu değerlendirmeden bazı bölümleri sizlere iletmek istiyoruz.

(Yeni Çağ'dan işaretli bölümler)

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VE YAYINLARI

8.11.1987

TKP'nin Sesi

Kürtçe: Oktobr'in 70.yılı kutlama törenleri

Ahmet

Asîle:

Guhdarên delal lî ser salavexta 70'yi ya şoreşa Gelarêzana mezin, PKYS û dewleta Sovyetan roja duşemiyê lî Moskoavayê civinek navbernetewî ~~mak~~ sazîrîn. Jî 160 welatên dinê rêbirên parti û dewletan dî civinê da ciyê xwe girtin. Cîvin dî Qesîra Kongreyê da çêbû. Dî refên pêşin yê eywanê da kesên ku bixwe tevi şoreşa Gelarêzanê bûbûn, bolşevikên ku ew rojên diroki bî çavên xwe dibûn dî refên pêşin yê eywanê da ciyê xwe girtibûn. Singên van bî xelatan tîje ne. Hema lî cem wan komunistên xort rûniştibûn. Wana jî ~~qax~~ qehremanên kedê yên sosyalist, ajotoxên iroyin yê şoreşa Gelarêzanê ne. Hemû rêbirên parti û dewleta Sovyet dî civinê da ciyê xwe girtin.

Ji Yekîtiya Çep a Tîrkiyê û Kurdistanê Tîrkiyê ji delegasyonê ku ji 6 kesên pêkhatibû tevî civînê bû. Di nav delegasyonê da Haydar Kutlu û ~~Marx~~ Nihat Sâgîn û ji Partiya Karkerên Sosyalîst ya Tîrkiyê, Ji Partiya Peşeng a Karkerên Kurdistanê, Partiya Sosyalîst ya Kurdistanê Tîrkiyê û ji Partiya Keda Komünîst ya Tîrkiyê rêbir tevî civînê bûn.

Rojê Duşemiyê bi seta Moskoyê di seet 10'an da civînê destpêkir. Di civînê da axaftina ewilîn Serokê Prezîdyûma Bîlind ya Yekîtiya Sovyetan Andrey Gromîko sitand.

---Ses: Deng

Guhdarên delal, di civîna ku bi axaftina Andrey Gromîko dest pêkir da berê pêşin xoşxovana netewî ya Yekîtiya Sovyetan tê guhdarîkirin:

-- Marş-Xoşxovan

Piştra Andrey Gromiko axaftinê dide Sekreterê Giştî yê PKYS Mihail Gorbaçov. Gorbaçov bî rapora xweya dî nav dosyayek sor da tê kursiyê û dengên çepîkan bilindibîn:

---Gorbaçov'un ilk sözleri, alkış--(Gotinên Gorbaçov û çepîk)

Mihail Gorbaçov wusa destbî axaftina xwe dîke: "Şoreşa ku 70 sal berê pêkhat şoreşa gel e, şoreşek jî bona gel, jî bona merov, jî bona xilasî û geşbûna wî çêbûye. Dî nav diroka 70 salî da serkeftinê giring jî hene, êşên mezin jî. ~~hene~~ Çi dibe bîra bibe ew diroka me ye, jî ~~xîy~~ aliyê me da giring e.

Gorbaçov dî axaftina xwe da nişankir ku amadekirin û sazîkirina şoreşa Gêlarêzanê bî nêzikbûnê dogmatîk ne, ~~bx~~ girêdayî têtetînê afirandiver bû, partiya bolşevîk gor guherandina rewşê, halanê

xweyê tekoşînê guherandiye.

Guhdarên delal, Gorbaçov axaftina xwe wûsa ~~domaxxxx~~ ajot:
 "Geşbûnên pişti mirîna Lenin li rojava tim û tim tîn çawtkirîn.
 Lê belê ew dema bî eslê xwe dema ku sosyalîzm sazûye ye. Bî mîr-
 xasiyên bê hejmar tîje ye. Erê çewtî jî bûne. Lê belê li pêşberê
 her tîştî ger ku were pîrskirîn "hîlbijartina rêyek din bî imkan bû?"
 emê jî viya ra bersiva han bîdîn: "Na, ~~xxxx~~ hîlbijartina rêyek
 din bê imkan bû."

Gorbaçov di axaftina xwe da hin paşê li ser plenûma Çotan a
 1985'an û li ser kongreya 27'an û li ser nuhbûna civake sekîni. Û
 got di vê rêyê da gavek ~~diroki~~ diroki hatiye avêtin. "Tevgera nuhbûnê
 xwea dispêre diroka 70 salî. Yê ku 70 sal berê şoreşa gela rêzanê
 çêkiribûn emê doza wan bîdomînîn.

Gorbaçov nişan kîr ku pêşengiya geşbûnan weki do, iro jî çîna kar-
ker dîke. Gorbaçov hin paşê li ser pîrsiyarên rojîn yê nuhbûnê
sekîni wûsa got: "Gor hurîndarkîrîna ku plenûma Gêlarêzanê ya PKYS
ya ku demek berê hatibû çekîrîn, qonaxa ewilîn ya nuhbûnê temam bûye.
Nîha di nav civakê da rewşek ahlakî û psikolojîk ya nuh derketiye
rastê. Nîha merov hin ~~bx~~ jêhatî û bi hîndî bûne. Êdî kes jî xeletîyan
ra çavên xwe nagre. Li cem viya kêmasiya çanda demokrasîyê û pêkanînên
burokratik pîrsiyarên meyê giringîn. Kes li dijî nuhbûnê dernakeve,
kesên li dijî nuhbûnê jî ~~dx~~ li ber ~~x~~ çavan li cem nuhbûnê cîyê xwe
dîgrîn. Hinek jî dîsekinîn ku nuhbûn jî nîşkave hemû pîrsiyaran
hûrîndar bike, nuhbûnê bi geşbûnên hêdî bîsûcdîke.

Mihail Gorbaçov, di axaftîna xwe da hin dawiyê jî li ser

babetên politika sosyal û abori sekîni, got ji vi aliyî da vê di nav 2-3 salan da nîqutek vergerandinê ya girîng li paş bîmine.

Guhdarên delal, ~~jixaxaftin~~ x paşê ji civînê ra 20 deqîqe navber hat dayîn.

Muzik: 72-Xelqê Sovyetî hemû bîrane. 3,5 dq

Pîştî navbera civînê Gorbaçov ji ciyê ku lê mabû axaftina xwe ~~da~~ ajot. Gorbaçov di bîra duwemin ya axaftina xwe da bi pîrani li ser pêwendiyên navbernetewî û li ser babetên politika dervayî sekîni. Nişan kir ku Yekîtiya Sovyetan ji bona aşîtiya hemû cihanê bêhejmar caran neytranên aşîtiyê aniye. Gorbaçov axaftina xwe wusa qedand: "Em di sala 1917'an da ji ~~da~~ cihana kevn dûrketin. Em bi şiklê ku car di nav venegerinê jê qetîyan. Em diherin cihanek

nuh, cihana komunist. Emê ji vê rêyê tu car şaşnebin."

Guhdarên delal, di civinê da ji axaftina Gorbaçov şûnda nûnerê karkerên Sovyet û Serokê Aqademiya Ulman ya ~~Sovyet~~ Yekîtiya Sovyetan Marçûk axaftinek kîrin. Piştra bi rêzê Sekreterê Yekemin yê Partiya Karkerên Yekbûyî yê Polonya Jaruzelski, Sekreterê Giştîyê Partiya Yekîtiya Sosyalist ya Ekman, Erich Honecker, Sekreterê Giştîyê Partiya Komunist ya Çekoslovakya Gustav Husak axaftinên pirozkîrîna kîrin. Pê paşê bi axaftina Serokkomarê Finlandiya yê Mauno Koivisto rûniştina sibê ya xevîna pirozkîrîna Şoreşa Gelarêzanê ya roja dûşemiyê qediya.

Rûniştina êvarê ya civinê di binê serokîya endamê Buroya Politik û serokwezîrê ~~Yekîtiyax~~ ~~Sovyetax~~ Nikolay Rîjkov da destpêkir.

Dı rûniştına êvarê da berê pêşin nûnereki karkerên Sovyet axaftinek kır.Paşê mamosteki Sovyet axaftinek kır.Piştra Sekreterê Gıştiyê Partiya Komunist ya Bulgaristan Todor Jivkov û Sekreterê Gıştiyê Partiya Komunist ya Fıransız Jorj Marşe axaftinek kırın. Bı qedandına axaftına Sekreterê Gıştiyê Partiya Komunist ya Fıransız Jorj Marşe dı eywanê da dengê çepikan bılindbûn.

Alkışlar-Çepik (Salı Günü programı) Programa roja Sêşemiyê ~~xpıştra~~ Hın dawiyê zarokên piçûk, piyonerên Sovyet eywan tijekırın lı pêy wan neminentên xortên Sovyet ketın hundır.Zarok û xortên Sovyet bı navê neslê nûh yê Yekitiya Sovyetan beşdarên cıvinê sılaykırın.Bı çepikên heri gur cıvina roja ewilin qediya.Hın dawiyê jı bo beşdaran koserek hat çekırın û programa roja ewilin qediya.

Guhdarên delal, cîvîna ku roja duşemiyê destpêkiribû, roja Sêşemiyê sê rûniştin kîr û xebata xweya vê rojê qedand. Dî cîvîna da nûnerên çîna karkerên Sovyet, nûnerên gundi û ronakbîran, endamên partiyê û neminentên gel axaftin kîrin.

Ses: Deng. Çarşamba günü.

Dî cîvîna roja Sêşemiyê da merasîma ku Qewetên bîçek yê Sovyet dî eywanê da pêkanin û beşdar sîlavkîrîna bî jixweçûyîni hat temaşekîrîna

Ses: Deng. Çarşamba

Êvara Sêşemiyê jî ~~dî~~ dî Qesra Kongreyê da dî nav programa pîrozîrîna sala 70'yî da jî bo beşdaran konserek hat çêkîrîna.

Dî vê navberê da Sekreterê Gîştîyê PKYS Mihail Gorbaçov û rêbîrên parti û dewletê yê din bî gelek delegasyonên mêvan ra hevdiya çêkîrîna

Roja Çarşem û Pêncşemê civinek ku delegasyonên 178 partiyan beşdarbûn hat çêkirin. Civin bê kifşkirina rojinê pêkhat. Sekreterê Giştîyê PKYS Mihail Gorbaçov civin bi axaftinek kurt vekir. Piştra nûnerên gelek partiyan di civinê da axaftin kirin.

Civinên xpirozkirina Şoreşa Gelarêzana mezin di 7'ê Mijdarê da roja Şemiyê bi çêkirina derbasbûnek resmi ya pir mezin qediya.

328 - Biraz (Rabin destê hev bigirin Rîya Lenin da.